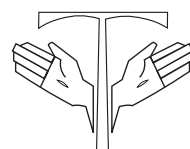

Pismo Generalnoga Ministra i Generalnoga Definitorija cijelom
Redu za Svetkovinu Sv. Franje 2023.

OFM

Draga braćo i sestre,
Gospodin vam dao mir!

Bliži nam se proslava blagdana našeg oca i brata Franje, koja se ove godine poklapa s početkom 16. redovne Biskupske sinode, čija je tema „Za sinodalnu Crkvu: zajedništvo, sudjelovanje, poslanje“ (Prvi dio). Tema, metoda i proces koje je papa Franjo predložio za Sinodu odnose se na vjernost Duhu, zajednički hod, slušanje, dijalog, razlučivanje.

Razlučivanje, kroz slušanje i dijalog, nije strano našoj duhovnoj tradiciji i našim počecima, što svjedoči sveti Bonaventura koji Franju opisuje kao onoga koji je od „najvećeg Učitelja naučio velike stvari,“ ali koji se radi toga „nije sramio pitati malene za neznatne stvari. Posebnom je, naime, revnošću – dodaje Doctor seraphicus – nastojao istražiti kojim bi putem i na koji način mogao Bogu savršenije služiti da bi mu ugodio. To bijaše njegova najveća filozofija, najveća želja, dok bijaše živ, da pita za savjet mudre i jednostavne, savršene i nesavršene, malene i velike, kako bi mogao postati kreposniji i uzdići se do vrhunca savršenstva.“¹

Ovom prilikom želimo produbiti temu slušanja, tako važnu u našem životu i poslanju. Naša se naime karizma, rodila iz evanđelja koje je Franjo čuo u Porcijunkuli, što ga je vodilo da bude i poslušan Crkvi. Ta je karizma predstavljena u svećeniku koji je mladom Franji protumačio značenje tih riječi. Tijekom gotovo petnaest godina, izvorni oblik života, koji je krenuo od ovog sretnog susreta s Evanđeljem, prilagođavao se u slušanju braće i znakovima vremena, ponajviše na kapitulima.

Na taj je način, kroz bratsko razlučivanje koje su proveli Franjo i njegova braća, franjevačka karizma postupno dobivala svoj oblik u riječima, a prije osam stotina godina dobila je i definitivno odobrenje u Potvrđenom Pravilu. Jedna vrlo aktualna dimenzija slušanja, koju želimo posebno produbiti, jest međusobna otvorenost unutar našega bratstva, prihvaćanje dara brata, njegove riječi, njegovih potreba, njegova bogatstva i krhkosti. Sve to čini naše bratske odnose zajedničkim hodom u vjernosti Evanđelju.

Istina je da smo u našim posjetima različitim jedinicama Reda i na raznim sastancima koje smo imali kao ministar i definatorij, osim izvješća koja su poslali provincijski ministri i generalni vizitatori, mogli provjeriti da Gospodin nastavlja činiti toliko dobra kroz svjedočanstvo i rad naše braće s radošću i autentičnošću. Isto tako, shvaćamo da postoje neki čimbenici koji otežavaju međusobno slušanje temeljeno na povjerenju u našim bratsvima.

Jedan od čimbenika mogla bi biti činjenica da su brojne promjene i izazovi posljednjih godina (digitalizacija, pandemija Covid-a, klimatske promjene itd.) zahtijevale trajnu i brzu prilagodbu da se mnogi od nas u ovom trenutku osjećaju jednostavno iscrpljeni i klonuli, sa manjkom energije za bratski život.

---

¹ Legenda Maior 12,2

Sdruge strane živimo u tako polariziranim okolnostima da se dublji dijalog među nama čini prijetnjom životu zajednice. U nekim okolnostima napet odnos među različitim generacijama predstavlja pravi izazov za međusobno slušanje u bratstvu.

Još jedan čimbenik je taj da nas sada većina živi istovremeno u stvarnom i virtualnom svijetu s rizikom da istovremeno moramo razraditi previše informacija. Nije neobično stoga što ostaje malo prostora za stvarni svijet, za slušanje brata i sestre koju svatko ima uza se. Jako smo usmjereni na sebe i na svoj način prevladavanja trenutnih izazova.

U dokumentu *Život kao dijalog na tragu sv. Franje* (La Vita come Dialogo sulla scia di S. Francesco) već prije nekoliko godina predloženo je razmišljanje o kvalitetnom slušanju kao glavnom putu dijaloga. Istaknuto je da, prije svega, naša egzistencija počinje od poziva na slušanje:

„Naša se egzistencija rađa iz poziva. Uvijek nam prethodi riječ drugoga; iznad svega, prethodi nam Riječ koja je oduvijek izgovarala naše ime: ime svakoga u njegovom siromaštvu i nezamjenjivom dostojanstvu. Braća smo jer smo pozvani i 'darovani', ali i zato što smo prihvatili biti riječ i 'dar' za druge². Bratstvo je dijalog koji ne počinje s nama i koji ne smijemo prekidati. Izražava se u: govoru, slušanju, povjerenju, prihvaćanju različitosti, poštivanju drugih, razlučivanju Duha i duhova, razjašnjavanju i mirenju sukoba. Veliki dijalog kojim Bog upravlja, preoblikuje stvoreno u veliko bratstvo“³.

Ovo dubinsko slušanje, sposobno prevladati razlike i polarizacije našega vremena, temelj je našega poziva, na što nas podsjećaju i Generalne konstitucije našega Reda: „Neka nastoje u nehinjenoj ljubavi s poštovanjem druge slušati i neka rado uče od ljudi među kojima žive, a na najizvrsniji način od siromaha koji su naši učitelji, i neka budu spremni da zapodjenu dijalog sa svima“⁴.

2 usp. Oporuka 14

3 OFM Služba za dijalog 1, *Život kao dijalog na tragu sv. Franje*, Tajništvo za evangelizacije i Tajništvo za formaciju i studij, Rim 2002., str. 154

4 GGKK 93 §1

Kako ne bismo izgubili kontakt sa samima sobom, a i s drugima u vremenu koje nas nastoji zatvoriti u sebe same, neizostavan je uvjet međusobno slušanje da bi se omogućio autentičan proces obraćenja i obnove u bratstvu. Trebamo moliti milost za obraćenje srca i stvaranje dinamike odnosa kroz koju glas cijeloga bratstva može odjeknuti u svojoj izvornosti i posebnoj ljepoti. Iskustvo te ljepote, iznjedrit će konstruktivna razmišljanja i zajedničke odluke.

Znajući da nema lakih recepata za naučiti ili obnoviti uzajamno slušanje, željelil bismo vam predložiti nekoliko završnih razmišljanja koja bi vas mogla voditi ka nekim praktičnim odlukama:

- Slušanje s iskrenim milosrđem i poštovanjem pretpostavlja prije svega spremnost paziti na to kako slušamo druge: «Samo kada pažljivo slušamo onoga tko govori, kada pazimo što govori i načinom kako slušamo možemo rasti u umjetnosti komuniciranja, čije središte nije teorija ili tehnika, nego "sposobnost srca koja omogućuje blizinu»⁵.

- -Sposobnost učenja uzajamnog slušanja uvelike je povezana s dostupnošću da se u kalendaru bratstva predvide redoviti trenuci zajedništva, u kojima se može pojaviti kvalitetno uzajamno slušanje koje nam omogućuje istinsko sudjelovanje u životu drugoga. Stoga bi bilo prikladno u bratstvu redovito promišljati i dijeliti način na koji upravljamo svojim vremenom i, konkretno kalendarom bratstva. Ovo vrijedi na razini dogovora kućnih kapitula i sastanaka u zajednici, koji bi trebali imati prednost pred drugim obvezama.

- Često naša komunikacija u bratstvu ne može na vrijeme razbistriti eventualne nesporazume i sukobe među braćom. Ne zaboravljamo niti izbjegavajmo poteškoće koje proizlaze iz multikulturalne dimenzije i etničkih i "regionalnih" razlika mnogih naših bratstava, koje posebno utječu na komunikaciju i slušanje. Odatle dolazi naše pitanje: jesmo li spremni tijekom naših kućnih kapitula i drugih zajedničkih sastanaka suočiti se sa stvarnim pitanjima našeg života u zajednici ili se ograničavamo na razmjenu informacija koje su važne, ali nedovoljne za produbljenje naših odnosa?

---

5 papa Franjo, 56 Svjetski dan sredstava društvene komunikacije, 24. siječnja 2022

- Pavao VI. definirao je dijalog kao "umjetnost duhovne komunikacije"⁶. Zbog toga bi bilo dobro uzajamno slušanje i dijalog u bratstvu pratiti kroz perspektivu zajedništva u vjeri i duhovnosti. Ima li u našem međusobnom slušanju dovoljno mjesta za pomoć koju mogu ponuditi vjera i naša franjevačka karizma? Možemo li to učiniti unatoč našim kulturnim, jezičnim i etničkim razlikama?

- Sinodalni put kojim Crkva ide poziva nas da proširimo naše slušanje i dijalog kako bismo nadišli granice vlastitog bratstva ili franjevačke obitelji, te se otvorili osluškivanju svijeta s njegovim kulturama i stvarnostima, danas sve složenijima. Uglavnom, naučiti slušati one "izvana" (laike oko nas, suradnike u misiji, mlade, one koji ne vjeruju i tzv. "ravnodušne", imigrante, radnike i starije, glasove i pitanja koja nam postavlja sve stvoreno...). Koji su trenuci predviđeni u bratstvu za otvoriti se potpunom slušanju? Koje konkretne korake možemo načiniti da bismo u stvarnosti oko nas poboljšali saznanja, tumačenje i življenje, a da se ne izoliramo?

Željeli bismo zaključiti slikom preuzetom iz Ogdalala savršenstva koja pokazuje važnost gledanja Božjim očima kao zajednica koja se temelji na različitosti i uzajamnom slušanju gdje manji brat ne smije biti sam za sebe. Sveti Franjo kaže "da bi dobar manji brat bio onaj koji u sebi sjedinjuje život i stavove" mnoge druge braće⁷: samo kroz njihovu vjeru i ljubav prema siromaštvu, njihovu jednostavnost i dobrotu, njihov zdrav razum i molitvu, njihovu strpljivost i milosrđe... može se postati pravi manji brat, slijedeći Krista stopama svetog Franje; naravno nikada sami.

Uz moje najbolje želje za radosnu svetkovinu sv. Franje u ovoj osamstotoj obljetnici Potvrđenoga Pravila i Božića u Grecciu, bratski vas pozdravljamo, ostajući u snažnom zajedništvu, na tako lijepi dan za cijelu našu obitelj.

---

6 Pavao VI., Ecclesiam Suam, br. 38

7 usp. Ogdalala savršenstva, br. 85

Bratski,

Rim, Generalna kurija, 17. rujna 2023.
Blagdan Rana sv. Franje

Fr. Massimo Fusarelli, ofm
Ministro Generale

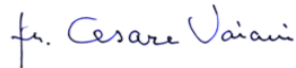

Fr. Ignacio Ceja Jiménez, OFM
Vicario Generale

DEFINITORI GENERALI

Fr. Jimmy Zammit, OFM

Fr. Cesare Vaiani, OFM

Fr. Joaquin Echeverry, OFM

Fr. César Külkamp, OFM

Fr. Albert Schmucki, OFM

Fr. Victor Luis Quematcha, OFM

Fr. John Wong, OFM

Fr. Konrad Grzegorz Cholewa, OFM

Prot. 112547